

memo

Verantwoording regulier onderhoud aard van inkomen
(AVI) voor gegevensjaar 2026

Datum

16 juni 2026

Onze referentie

2026004641

Samenvatting

Het Zorginstituut maakt bij de indeling van verzekerden bij het kenmerk aard van inkomen (AVI) onder andere gebruik van gegevens van het UWV. In regulier onderhoud gaat het Zorginstituut jaarlijks na welke veranderingen optreden in de gebruikte brongegevens en beoordeelt of deze veranderingen leiden tot een aanpassing van de referentie- en uitvoeringsbestanden. Dit memo beschrijft het regulier onderhoud voor UWV-gegevens over 2026. Op basis hiervan wordt het referentiebestand voor model 2027 vastgesteld en stelt het Zorginstituut uitvoeringsbestanden samen voor model 2027 en model 2026.

Er is een tekstuele wijziging bij de UWV-gegevens. Deze wordt verwerkt in het referentiebestand en de uitvoeringsbestanden.

Daarnaast is er onderzoek geweest naar mogelijke vereenvoudigingen van AVI voor model 2027. Dit heeft geresulteerd in vier aanpassingen die ook verwerkt worden in de relevante referentie- en uitvoeringsbestanden.

1 Inleiding

Het Zorginstituut gebruikt voor de indeling van verzekerden in AVI verschillende gegevensbestanden. Uit UWV-gegevens worden het soort inkomenscode/inkomstenverhouding en de aard van de arbeidsverhouding gebruikt. Gegevens van DUO worden gebruikt om een verzekerde in te delen als student en/of hoogopgeleide. Bestanden van de Belastingdienst worden gebruikt om een verzekerde als zelfstandige aan te merken en om de adressen van verzekerden te bepalen.

In het regulier onderhoud gaat het Zorginstituut na of er in actuelere gegevensbestanden van UWV nieuwe codes zijn die tot indeling zouden moeten leiden.¹ Dit memo beschrijft het regulier onderhoud voor gegevens over 2026. Op basis hiervan wordt het referentiebestand voor model 2027 vastgesteld en stelt het Zorginstituut uitvoeringsbestanden samen voor model 2027 en model 2026.

¹ Bij de bestanden van DUO voor studenten en hoogopgeleiden en de Belastingdienst voor zelfstandigen is geen sprake van wijzigende codes. Hier is dus geen regulier onderhoud nodig.

2 Gebruikte bronnen

In het regulier onderhoud zijn de volgende bronnen gebruikt:

- 1 het referentiebestand AVI 2026 (gegevens 2025)
- 2 WOR 1285 Mogelijke vereenvoudigingen RVE Deel 2
- 3 codes aangifte loonheffingen 2025 van de Belastingdienst²
- 4 codes aangifte loonheffingen 2026 van de Belastingdienst³

UWV maakt in haar gegevens gebruik van de aangiftecodes loonheffingen die de Belastingdienst vaststelt. We vergelijken de aangiftecodes loonheffingen in 2026 met 2025 om te beoordelen of er wijzigingen zijn in de brongegevens.

Zorginstituut Nederland
Fondsen & Informatie-
management
Data & Zorgfinanciering

Datum
2 april 2026

Onze referentie
2026004641

3 Vereenvoudiging van AVI per model 2027

Voor model 2027 is onderzoek gedaan naar mogelijke vereenvoudigingen voor het kenmerk AVI, zie WOR 1285. Dit heeft geresulteerd in de volgende aanpassingen:

- Indeling 65-69-jarigen
Voor deze groep verzekerden werd voorheen gekeken welke indeling zij hadden op 64-jarige leeftijd. Hiervoor moest soms vijf jaar terug gekeken worden. In de nieuwe situatie wordt gekeken naar de indeling die in het voorgaande jaar is gebruikt.
- Afleiding van zelfstandigen o.b.v. één gegevensjaar
Voor de bepaling of een verzekerde zelfstandige is, wordt in de nieuwe situatie alleen nog maar gekeken naar het meest recente beschikbare gegevensjaar. Met als maximum gegevensjaar $t+1$.
- Studenten en hoogopgeleiden in één klasse
Studenten en hoogopgeleiden worden samengevoegd in één klasse en krijgen beiden dezelfde AVI-werkcode mee (AVI-werkcode 8).
- Geen uitzondering rekenregels bij 0-17 jaar
Voor de afleiding van AVI bij 0-17-jarigen zijn twee rekenregels aangepast. Allereerst is de eis dat de volwassene verzekerde minimaal 15 jaar ouder moest zijn dan de oudste minderjarige op het adres komen te vervallen. Ten tweede wordt voor het adres niet meer gebruikgemaakt van het belastingdienstbestand, maar van het persoonskenmerkenbestand (PKB).

4 Relevante wijzigingen

Er is een tekstuele wijzigingen in de omschrijving van een code aard arbeidsverhouding. Deze toevoeging is gedaan ter verduidelijking.⁴

Code Aard arbeidsverhouding	Omschrijving oud	Omschrijving nieuw
22	WSW detachering bij reguliere werkgever	WSW detachering bij reguliere werkgever, niet zijnde een SW-bedrijf

5 Keuzes en beslissingen

²https://download.belastingdienst.nl/belastingdienst/docs/codes_aangifte_loonheffingen_20524_lh9981z51ke.pdf

³https://download.belastingdienst.nl/belastingdienst/docs/codes_aangifte_loonheffingen_2026_lh9981z61ke.pdf

⁴ Belastingdienst, Nieuwsbrief loonheffingen 2026.

De aanpassingen naar aanleiding van het onderzoek naar vereenvoudigingen worden verwerkt in het referentiebestand voor model 2027 en de relevante uitvoeringsbestanden.

Daarnaast wordt de tekstuele wijziging bij de code aard arbeidsverhouding verwerkt.

Daarnaast stellen we voor om de toedeling van inkomenscode 42 (uitkering in het kader van bijstandsbesluit Zelfstandigen (Bbz)) niet te wijzigen en handhaven in de klasse overig.⁵ In het verleden is deze code gebruikt voor de Tozo-regeling (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers) als mensen inkomensverlies hadden vanwege COVID-19. De code is daarmee niet eenduidig. Het aantal gebruikers in 2024 en 2025 (respectievelijk 58 en 101) is klein dus de impact op indeling is beperkt.

6 Consultatie van deskundigen

Deze verantwoording wordt voorgelegd aan het ministerie van VWS en aan de zorgverzekeraars.

7 Gebruik referentie- en uitvoeringsbestanden

Het referentiebestand en de uitvoeringsbestanden met gegevens 2025 worden gebruikt voor verschillende ex ante en ex post risicovereeningsproducten voor de vereveningsjaren 2025 en 2026.

Referentiebestand (modeljaar 2027)

Met een referentiebestand definieert het Zorginstituut voor een modeljaar de vertaling van de (declaratie)bestanden naar de indeling van verzekerden in een kenmerk. Het referentiebestand is een bijlage bij de beleidsregels en wordt gepubliceerd op de website van het Zorginstituut. Het referentiebestand bepaalt welke codes aangifte loonheffing leiden tot indeling in een AVI-risicoklasse. Voor model 2027 is het referentiebestand gedefinieerd op basis van de codes in 2026.

Uitvoeringsbestanden (modeljaar 2026 en 2027)

Het Zorginstituut maakt op basis van het referentiebestand de uitvoeringsbestanden. Het uitvoeringsbestand is toegespitst op het relevante gegevensjaar en wordt gebruikt om de verzekerden in te delen in een risicoklasse.

Een deel van de uitvoeringsbestanden voor modeljaar 2026 en 2027 zijn gebaseerd op gegevens 2026; die zijn hieronder grijs gearceerd.

- *Modeljaar 2026:*
 - Verzekerdenraming 2026 (gegevens 2024)
 - 1^e tussentijdse verzekerdensbepaling 2026 (gegevens 2025)
 - 1^e voorlopige verzekerdensbepaling 2026 (gegevens 2026)
 - 2^e tussentijdse verzekerdensbepaling 2026 (gegevens 2026)
 - 2^e voorlopige verzekerdensbepaling 2026 (gegevens 2026)

⁵ In de referentie- en uitvoeringsbestanden betreft dit de zogenaamde AVI-werkcode 7.

- Definitieve vaststelling 2026 (gegevens 2026)
- *Modeljaar 2027:*
 - Verzekerdenraming 2027 (gegevens 2025)
 - 1^e tussentijdse verzekerdenbepaling 2027 (gegevens 2026)
 - 1^e voorlopige verzekerdenbepaling 2027 (gegevens 2027)
 - 2^e tussentijdse verzekerdenbepaling 2027 (gegevens 2027)
 - 2^e voorlopige verzekerdenbepaling 2027 (gegevens 2027)
 - Definitieve vaststelling 2027 (gegevens 2027)

Zorginstituut Nederland
Fondsen & Informatie-
management
Data & Zorgfinanciering

Datum
2 april 2026

Onze referentie
2026004641